

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΚΤΥΟΥ «ΕΛΕΝΗ ΣΚΟΥΡΑ»

**για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών
που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες»
στις πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων**

Θέματα Συνάντησης

- **Εισήγηση** από το Μέλος της Εκτελεστικής Γραμματείας και Υπεύθυνη για ζητήματα Ισότητας των Φύλων της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία, κ. Σπυριδούλα Λάγιου.
- **Εισήγηση** από τη Γενική Γραμματέα του Πανελλαδικού Συνδέσμου Παραπληγικών και Κινητικά Αναπήρων, κ. Βασιλική Κοφινάκου.
- **Παρουσίαση υλικού** σχετικού με το αντικείμενο της Θεματικής Ομάδας Εργασίας.
- **Τοποθετήσεις-Προτάσεις** των φορέων-μελών της Θεματικής Ομάδας Εργασίας.

Υποστηρικτικό Υλικό Συνάντησης¹

Όπως σημειώθηκε και κατά τη διάρκεια της πρώτης συνάντησης της Θεματικής Ομάδας Εργασίας για **«Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες» στις πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων**, για τη διαμόρφωση και τη λήψη των κατάλληλων μέτρων και δράσεων για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων, είναι αναγκαίο να υπάρχει μια σαφής εικόνα όσον αφορά στη φύση και την έκταση των προβλημάτων, στις διάφορες μορφές που συναντώνται, καθώς και στις τάσεις και τις προοπτικές τους. Κυρίως, όμως, τα προβλήματα που επιφέρει ο κοινωνικός αποκλεισμός, δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν χωρίς την πλήρη

¹ Βασική πηγή για την εκπόνηση του Υποστηρικτικού Υλικού της 2^{ης} συνάντησης της Θεματικής Ομάδας Εργασίας για **«Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες» στις πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων**, αποτέλεσε το άρθρο: Δεληγιάννη-Δημητράκου, Χ. (2012). Οι πολλαπλές διακρίσεις: Συγκριτική προσέγγιση, *Επιθεώρηση Εργατικού Δικαίου*, τ. 71ος, σ. 961 επ.

2^η Συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα» για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε **ευπαθείς κοινωνικά ομάδες**» στις πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων

συμμετοχή των ιδίων ενδιαφερομένων ευάλωτων κοινωνικών ομάδων στις διαδικασίες της κοινωνικοοικονομικής ένταξης.

Για το λόγο αυτό έχει ιδιαίτερη αξία να δούμε πως και σε τι βαθμό οι «πολλαπλές διακρίσεις», δηλαδή οι δυσμενείς εκείνες διαφοροποιήσεις σε βάρος των προσώπων που βασίζονται σε περισσότερα από ένα ταυτοτικά χαρακτηριστικά τους, αντιμετωπίζονται από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Η διαδικασία αυτή θα ενισχύσει σημαντικά την προσπάθεια εντοπισμού των θεσμικών κενών και στη συνέχεια καταγραφής συγκεκριμένων προτάσεων. Η ιδιαιτερότητα, ωστόσο, αυτής της διαδικασίας συνίσταται στο γεγονός ότι για κάθε πληθυσμιακή ομάδα που υφίσταται πολλαπλές διακρίσεις, πέρα από το γενικό θεσμικό πλαίσιο κατά των διακρίσεων, εντοπίζονται ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις.

Σε διεθνές επίπεδο η έννοια των πολλαπλών διακρίσεων εντοπίζεται σε πολλά κείμενα και Διακηρύξεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ειδικότερα:

Η **Παγκόσμια Συνδιάσκεψη των Γυναικών στο Πεκίνο το 1995** υπογράμμισε μεταξύ άλλων ότι η ηλικία, η αναπηρία, η κοινωνικοοικονομική θέση καθώς και η συμμετοχή σε φυλετικές ή εθνοτικές ομάδες μπορούν να θέσουν σοβαρά εμπόδια στις γυναίκες.

Οι Γενικές Συστάσεις και οι Συμπερασματικές Παρατηρήσεις της Επιτροπής του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την **Εξάλειψη κάθε Μορφής Διάκρισης κατά των Γυναικών (CEDAW)** εμπεριέχουν επίσης σημαντικές αναφορές στο ζήτημα των πολλαπλών διακρίσεων.

Η **Επιτροπή του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων** στις Γενικές Συστάσεις που αφορούν στις έμφυλες διαστάσεις των φυλετικών διακρίσεων υπογραμμίζει ότι οι φυλετικές διακρίσεις παρουσιάζονται κυρίως εναντίον των γυναικών ή τις επηρεάζουν με διαφορετικό τρόπο ή σε διαφορετικό επίπεδο σε σχέση με τους άνδρες.

Η **Διακήρυξη της Παγκόσμιας Διάσκεψης κατά του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων, της ξενοφοβίας και της μη ανοχής** του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (2001) υπογραμμίζει ότι ο ρατσισμός και οι φυλετικές διακρίσεις ισχυροποιούνται όταν στρέφονται ενάντια σε γυναίκες και κορίτσια, επιδεινώνοντας τις συνθήκες ζωής τους και περιορίζοντας τα δικαιώματά τους (Άρθρο 69). Η ίδια Διακήρυξη αναγνωρίζει την ανάγκη ένταξης έμφυλης οπτικής στις πολιτικές, τις στρατηγικές και τα προγράμματα δράσης κατά του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων, της ξενοφοβίας και της σχετικής μη ανοχής προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πολλαπλές διακρίσεις.

Η **Διεθνής Σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία** εκφράζει ανησυχία για τις δυσχερείς συνθήκες που αντιμετωπίζουν τα άτομα αυτά, επειδή υπόκεινται σε πολλαπλές ή βεβαρυμένες μορφές διάκρισης λόγω φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, πολιτικής ή άλλης πεποίθησης, εθνικής, γηγενούς ή κοινωνικής καταγωγής, περιουσίας, γέννησης,

2^η Συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα»
για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε **ευπαθείς κοινωνικά ομάδες**» στις
πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων

ηλικίας ή άλλης κοινωνικής κατάστασης. Πέρα όμως από τη μη δεσμευτική αυτή ρύθμιση, η παραπάνω Διεθνής Σύμβαση περιέχει τη ρητή απαγόρευση των πολλαπλών διακρίσεων, που αφορούν αντίστοιχα τις γυναίκες και τα παιδιά με αναπηρία (Άρθρα 6 & 7) και προβλέπει ότι τα κράτη- μέλη οφείλουν να εξασφαλίσουν στα πρόσωπα με ειδικές ανάγκες ειδικές μορφές βοήθειας που να είναι φιλικές προς το φύλο και την ηλικία (Άρθρο 16).

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο **Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης**, που έγινε δεσμευτικός με τη Συνθήκη της Λισαβόνας (άρθρο 6), με το άρθρο 21 κατοχυρώνει ρητά το θεμελιώδες δικαίωμα στη μη διάκριση. Επιπλέον, η **Οδηγία 2000/43** για τη φυλετική ισότητα και την **Οδηγία 2000/78** για την ισότητα στην απασχόληση, αποτελούν δεσμευτικά που ρυθμίζουν το δικαίωμα στη μη διάκριση και παρόλο που δεν απαγορεύουν ρητά τις πολλαπλές διακρίσεις, προβάλλουν μια πολυδιάστατη αντίληψη περί ισότητας, η οποία μπορεί να συμβάλει στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους.

Στην Ελλάδα, όπως αναφέρει η Δεληγιάννη-Δημητράκου (2012): «τα δικαστήρια δεν έχουν ασχοληθεί με υποθέσεις πολλαπλής διάκρισης, όμως το 1,4% των υποθέσεων που έχει αντιμετωπίσει τα τελευταία χρόνια ο Συνήγορος του Πολίτη αφορούσε διακρίσεις οι οποίες οφείλονταν σε περισσότερους από έναν λόγους. Το εν λόγω όργανο χαρακτήρισε μάλιστα μία από αυτές τις περιπτώσεις ως πολλαπλή διάκριση. Πρόκειται, πιο συγκεκριμένα, για μία περίπτωση αποκλεισμού μεταναστριών από τρίτες χώρες από πρόγραμμα συμφύλιωσης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής του Οργανισμού Εργατικής Εστίας, που είχε χρηματοδοτηθεί από την Ε.Ε. και το οποίο παρείχε σε εργαζόμενες και αυτοαπασχολούμενες μητέρες συγκεκριμένες θέσεις σε βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς. Μετά από παρέμβαση του Συνηγόρου και άλλων συλλογικών φορέων στη Διοίκηση, ο Οργανισμός Εργατικής Εστίας προέβη σε νέα πρόσκληση ενδιαφέροντος, η οποία περιέλαβε στις δικαιούχους του προγράμματος και τις αλλοδαπές μητέρες από τρίτες χώρες που διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.

Μία άλλη περίπτωση πολλαπλής διάκρισης που έχει απασχολήσει πριν από μερικά χρόνια την ελληνική κοινωνία, χωρίς όμως να φθάσει στα δικαστήρια ή στον Συνήγορο του Πολίτη, είναι εκείνη μιας συνδικαλιστικής από τη Βουλγαρία, η οποία δέχθηκε σωματική επίθεση με βιτριόλι, γιατί τόλμησε να καταγγείλει στην Επιθεώρηση Εργασίας την εταιρεία υπεργολαβίας που την απασχολούσε στον τομέα της καθαριότητας για σοβαρές παραβιάσεις της εργατικής νομοθεσίας. Όπως έχει επισημάνει με αφορμή την εν λόγω υπόθεση η θεωρία, η συστηματική παραβίαση της προστατευτικής εργατικής νομοθεσίας από τις εταιρείες υπεργολαβίας σε βάρος αλλοδαπών ως επί το πλείστον γυναικών που απασχολούνται από αυτές σε πρόσκαιρες θέσεις εργασίας συνιστά μια χαρακτηριστική περίπτωση έμμεσης πολλαπλής διάκρισης με βάση το φύλο και την εθνική καταγωγή. Η παρενόχληση εξάλλου σε βάρος των εν λόγω γυναικών, ανεξάρτητα αν έχει ή όχι την

2^η Συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα»
για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε **ευπαθείς κοινωνικά ομάδες**» στις
πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων

ακραία μορφή της επίθεσης με βιτριόλι, συνιστά, σύμφωνα με το ενωσιακό και το ελληνικό δίκαιο, μια άμεση πολλαπλή διάκριση με βάση το φύλο, την εθνική καταγωγή και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, τη συνδικαλιστική δράση.

Σχεδόν ανύπαρκτες είναι, τέλος, στην Ελλάδα οι υποθέσεις δυσμενούς διακριτικής μεταχείρισης σε βάρος των γυναικών της επίσημης μουσουλμανικής μειονότητας. Για λόγους ιστορικούς, η εν λόγω μειονότητα διαθέτει, δυνάμει διεθνών συνθηκών, το «προνόμιο» να εκδικάζει τις υποθέσεις οικογενειακού και κληρονομικού δικαίου σε δικό της δικαιοδοτικό όργανο, τον Μουφτή, ο οποίος εφαρμόζει τον Ιερό Ισλαμικό Νόμο, δηλαδή ένα θρησκευτικής προέλευσης δίκαιο, το οποίο παρεκκλίνει σοβαρά από την αρχή της ισότητας των φύλων. Τα ελληνικά δικαστήρια, βέβαια, που καλούνται να κηρύξουν εκτελεστές τις αποφάσεις του Μουφτή έχουν από τον νόμο υποχρέωση να υποβάλλουν τις τελευταίες σε ουσιαστικό έλεγχο συνταγματικότητας. Στην πραγματικότητα όμως αποφεύγουν να το κάνουν για λόγους πολιτικής».

Κατευθύνσεις προς συζήτηση για τη Διατύπωση Προτάσεων

- Συλλογή δεδομένων και καταγραφή προβλημάτων.
- Ανάπτυξη Μέτρων που για τη βελτίωση της δικαστικής προστασίας των θυμάτων.
- Θέσπιση ενιαίας νομοθεσίας περί ισότητας η οποία να αντιμετωπίζει με συνεκτικό τρόπο όλους τους απαγορευμένους λόγους διάκρισης
- Η ενσωμάτωση (mainstreaming) της οπτικής των πολλαπλών διακρίσεων στο σύνολο των δημόσιων πολιτικών.
- Καθιέρωση συνεκτικού νομικού ορισμού για την έννοια της πολλαπλής διάκρισης. (βλ. Προσχέδιο Κειμένου Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για την Επεξεργασία Σχεδίου Νόμου για την Ουσιαστική Ισότητα, 2011).
- Μέτρα θετικής δράσης.
- Συμμετοχή των θυμάτων πολλαπλής διάκρισης στις δημόσιες διαδικασίες στις οποίες σχεδιάζονται και υλοποιούνται οι πολιτικές περί ισότητας.
- Καθιέρωση Οργάνου Ισότητας, αρμόδιου να κρίνει κάθε μορφή διάκριση.

2^η Συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα»
για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε **ευπαθείς κοινωνικά ομάδες**» στις
πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων

Τετάρτη 19 Ιουνίου 2013

Οι σύγχρονες δυνατότητες του παγκόσμιου ιστού και η ανάπτυξη των γυναικείων θεμάτων και πολιτικών από τις μεγαλύτερες διεθνείς παρέχουν τη δυνατότητα πρόσβασης σε πληθώρα πηγών δεδομένων κάθε μορφής καθώς και εργαλείων και οδηγών ευαισθητοποίησης και κατάρτισης, τα οποία μπορεί να επιλέξει κανείς ανάλογα με τις ειδικότερες θεματικές που θέλει να εστιάσει.

Ενδεικτικά αναφέρουμε αντιπροσωπευτικά παραδείγματα από 3 είδη σχετικών εργαλείων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε δράσεις εκπαίδευσης-κατάρτισης και καταλόγους με εξειδικευμένους ιστότοπους στην Γυναίκες στην Πολιτική:

Ι. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ-ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

1. ΚΟΥΙΖ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

<http://saynotoviolence.org/node/2138/take> “Working with Gender Based Violence Survivors”, Reference Training Manual for Frontline Staff, United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA).

Εξαιρετικά ενδιαφέρον κουίζ εκμάθησης βασικών δεδομένων της βίας κατά των γυναικών με παραστατικά γραφικά στις τρεις πλέον ομιλούμενες τρεις γλώσσες, το οποίο έχει υλοποιηθεί από την κοινωνική πλατφόρμα κινητοποίησης για τον τερματισμό της βίας κατά των γυναικών και των κοριτσιών «Πείτε ΟΧΙ - Ενωθείτε για τον τερματισμό της βίας κατά των γυναικών», η οποία ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2009 από το Τμήμα του ΟΗΕ για τις γυναίκες, την οποία εκπροσωπεί η πρεσβευτής καλής θέλησης Nicole Kidman.

2. ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ της UNESCO.

<http://www.unesco.org/new/index.php?id=34592>, “Gender Equality eLearning Programme” Developed by the Division for Gender Equality of UNESCO’s “Capacity Development and Training in Gender Mainstreaming Programme” launched in September 2005. Περιλαμβάνει έξι (6) ενότητες διάρκειας 15 λεπτών η κάθε μία.

Κάθε ενότητα περιλαμβάνει επιπλέον, κουίζ, συνδέσεις με σχετικά έγγραφα ή ιστοσελίδες και αναφορές για περαιτέρω ανάγνωση για να επεκτείνουν τη μάθηση σε κάθε θεματική περιοχή. Η ιστοσελίδα παρέχει επίσης τη δυνατότητα εκτύπωσης της έκδοσης καθώς επίσης και τη δυνατότητα παραγγελίας σε αντίγραφα CD- με την αποστολή email στη διεύθυνση επικοινωνίας με το όνομα, τη διεύθυνσή και τον αριθμό των αιτούμενων αντιγράφων.

3. ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΣΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

[UN Gender Score Card to mainstream Gender Equality](#), UNESCO, 2008.

2^η Συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα» για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες» στις πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων

Συμβάλλει στην επίγνωση των οργανώσεων σχετικά με την απόδοση τους σχετικά με την ενσωμάτωση της διάστασης των φύλων στις δράσεις και τις διαδικασίες που ακολουθούν και στην ανάληψη δράσης προκειμένου να τη βελτιώσουν.

II. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΙΣΤΟΤΟΠΟΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Websites on women in politics, sites dedicated to women and gender equality, and more particularly to women in politics.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

- [WomenWatch - UN Internet Gateway on the Advancement and Empowerment of Women](#)
- [United Nations Division for the Advancement of Women](#)
- United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) - [Gender Statistics](#)
- [Engendering Governance and Leadership - UNIFEM](#)
- [Democracy Forum - International Institute for Democracy and Electoral Assistance \(International IDEA\)](#)
- [National Democratic Institute for International Affairs - NDI](#)
- [Zarate's Political Collections - Women Leaders](#)
- [International Women's Democracy Center](#)
- [Women's Environment and Development Organization](#)
- [BBC World Service: Women in Power](#)

ΕΘΝΙΚΟ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

ΑΦΡΙΚΗ:

- [Rwandan Women and the Electoral Campaign](#) [PDF] English & French (416Kb)

ΑΜΕΡΙΚΗ:

- [Center for the American Woman and Politics \(CAWP\)](#)
- [National Women's Political Caucus \(NWPC\)](#)
- [Emily's List](#)
- [League of Women Voters of the United States](#)
- [National Organization for Women \(NOW\)](#)
- [Women's Campaign School - Yale University](#)
- [The University of Maryland \(USA\) Women's Studies Database](#)
- [Institute for Women's Policy Research](#)
- [The White House Project](#)

ΑΣΙΑ

- [Center for Asia-Pacific Women in Politics](#)

2^η Συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα» για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες» στις πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων

- [Asia Pacific Online Network of Women In Politics, Governance and Transformative Leadership](#)

ΕΥΡΩΠΗ

- [European Database on Women in Decision-Making](#)
- [Open Women Line - Russian Federation](#)

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΒΑΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

- ["Women in Politics" bibliographic database of the Inter-Parliamentary Union](#)
- [Mapping the World Database](#)
- [Women's Human Rights Resources - Bora Laskin Law Library, University of Toronto](#)
- [African Women's Bibliographic Database](#)

ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΔΙΚΤΥΑΚΩΝ ΠΗΓΩΝ

- [IGC: Women - Internet Resources Collection](#)
- [Women- and Gender-Related E-mail Lists/Electronic Forums](#)
- [WSSLINKS - Women and Gender Studies - Web Sites](#)

III. ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΝΟΙΚΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ του Ε.Κ.Κ.Α.

1. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΚΑ

Τίτλος	Έτος	Συγγραφέας	Θεματική κατηγορία βιβλιοθήκης
1. Εγχειρίδιο για τη διαχείριση περιστατικών κακοποιημένων γυναικών	2005	Γιαννή Θ., Μπιτσάκου Π. Χατζοπούλου Ε. (επιμ.)	Κακοποιημένες γυναίκες
2. Τα κοινωνικά δικαιώματα των μεταναστών στην Ελλάδα	2008	Δέσποινα Γούναρη (επιμ.)	Μετανάστες Πρόσφυγες
3. Φυλλάδια για τα δικαιώματα των μεταναστών και των Προσφύγων για ίση πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας & κοινωνικής αλληλεγγύης στην Ελλάδα (μεταφρασμένα σε 5 γλώσσες: αλβανικά, αραβικά, ρωσικά, βουλγάρικά, αγγλικά)	2008	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Μετανάστες Πρόσφυγες
4. www.immigrantwomen.gr Ιστοσελίδα ελληνική & αγγλική με χρήσιμη πληροφόρηση για τις εργαζόμενες μετανάστριες, συνδέσμους και άρθρα σε θέματα των εργαζόμενων μεταναστριών	2010	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Μετανάστριες
5. Οδηγός Δικαιωμάτων Εργαζόμενων Μεταναστριών στα ελληνικά και στα αγγλικά «Concise guide of women immigrants' rights»	2010	Δημήτριος Σπυρόπουλος	Μετανάστριες
6. «Δικαιώματα των μεταναστριών στην απασχόληση» Πρακτικά διήμερου σεμιναρίου εκπαίδευσης μεταναστριών με θέμα	2010	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Μετανάστριες

2^η Συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα»
για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες» στις
πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων

Τετάρτη 19 Ιουνίου 2013

7. Έρευνα για καλές πρακτικές που εφαρμόζονται στην Ελλάδα και στην Ευρώπη και αφορούν μετανάστριες στον τομέα της απασχόλησης	2010	ΕΚΚΕ Δ. Κονδύλη, Μ. Θανοπούλου Α. Μουρίκη, Χ. Στρατουδάκη Μ. Τζωρτζοπούλου	Μετανάστριες
8. «Μάθε τι πρέπει να κάνεις» Φυλλάδια για τα δικαιώματα των μεταναστριών στον τομέα της εργασίας. σε 7 γλώσσες: ελληνικά & αλβανικά, βουλγαρικά, αγγλικά, γαλλικά, ρωσικά & κινεζικά.	2010	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Μετανάστριες
9. «Εργαζόμενες γυναίκες μετανάστριες» Τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό σποτ στα ελληνικά και στα αγγλικά «Working Women Immigrants»	2010	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Μετανάστριες
10. Πρακτικά συναντήσεων Συναντήσεις με εργοδότες με εργοδότες και συλλόγους εργοδοτών, για την ενημέρωσή τους σχετικά με τα ζητήματα των μεταναστριών. σε Αθήνα, Καβάλα, Ιωάννινα και Θεσσαλονίκη.	2010	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Μετανάστριες
11. Πρακτικά Ημερίδας «Μετανάστριες & Απασχόληση στην Ελλάδα: Προοπτικές προς μία Συνεκτική Κοινωνία»	2010	Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης	Μετανάστριες

Τα αρχεία 4-11 βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: www.immigrantwomen.gr. Τα αρχεία 1 & 2 βρίσκονται στη Δ/ση Κοινωνικών Παρεμβάσεων του Ε.Κ.Κ.Α. δεδομένου ότι αποτελούν εργαλεία παρέμβασης.

2. ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΥΛΟΠΟΙΗΘΕΙ ΑΠΟ ΑΛΛΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ

Τίτλος βιβλίου ή εντύπου	Έτος	Συγγραφέας	Εκδότης	Θεματική κατηγορία βιβλιοθήκης
1. Ασφαλιστικά δικαιώματα των γυναικών της Ευρώπης	2007	Γ. Ρωμανιάς	Υπηρεσία Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης ΠΑΣΕΓΕΣ	Άλλες Έρευνες
2. Ευρωπαϊκό Συνέδριο- Τα κοινωνικά δικαιώματα μοχλός για την ισότητα-Προτάσεις για το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα (υλικό φακέλου Συνεδρίου)		Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας	Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας	Ανθρώπινα Δικαιώματα
3. Πρακτικά Ημερίδας: Επιχειρηματικές Πρωτοβουλίες Γυναικών Στην Αγορά Εργασίας 2000	1998	Κέντρο Εργάνη	Κέντρο Εργάνη	Απασχόληση
4. Γυναίκες στα κέντρα λήψης πολιτικών αποφάσεων-Γεγονότα και Αριθμοί	2000	Γενική Γραμματεία Ισότητας-ΚΕΘΙ	Γενική Γραμματεία Ισότητας-ΚΕΘΙ	Διάφορα
5. Κατάσταση των γυναικών στην Ελλάδα κατά τη δεκαετία 1984-1994	1995	Γενική Γραμματεία Ισότητας	Γενική Γραμματεία Ισότητας	Διάφορα
6. Πρακτικά του Διακρατικού Δικτύου «ARTEMIS»	1997	NOW, Expertise Centre Women and Management	NOW, Expertise Centre Women and Management	Απασχόληση
7. Αυτομόρφωση-Γυναίκα και λαϊκή επιμόρφωση	1984	ΕΛΚΕΠΑ	Κέντρο Μελετών και Αυτομόρφωσης	Εκπαίδευση
8. Μονογονεϊκή Οικογένεια-Ίσες ευκαιρίες και δικαιώματα στην κοινωνία και την εργασία	1996	Περιφερειακό ΙΝΕ/ΓΣΕΕ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ και Εθνικός Οργανισμός	Περιφερειακό ΙΝΕ/ΓΣΕΕ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ και	Ιστορικό Αρχείο Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας

2^η Συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα» για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες» στις πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων

		Πρόνοιας	Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας	
9.Στάσεις γυναικών απέναντι στην επιχειρηματικότητα	2007	Δ.Αντωνοπούλου	ΠΑΣΕΓΕΣ	Άλλες Έρευνες
10.Ανάγκες Μονογονεϊκών Οικογενειών Περιστερίου	1990	Μ. Χατζώκου	Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας	Έρευνες Ε.Ο.Π.
11. Έρευνα Γυναίκες Νομού Αττικής	1993	Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας	Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας	Έρευνες Ε.Ο.Π.
12. Women and alcohol	1980	Camberwell council on Alcoholism	Camberwell Council on Alcoholism	Ευπαθείς ομάδες
13. Κατευθυντήριες οδηγίες για την προστασία των γυναικών και των κοριτσιών κατά την πρώτη υποδοχή στην Ελλάδα και τη διαδικασία του ασύλου	2011	Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες	Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες	Μετανάστες-Πρόσφυγες
14.Migrant Women claim their rights	1986	Migration Secretariat World Council of Churches	Migration Secretariat World Council of Churches	Μετανάστες-πρόσφυγες
15.Women in conflict	1994	International NGO Dialogue	International NGO Dialogue	Μετανάστες-πρόσφυγες
16.Mothers Alone	1983	M.Aiden o Connor,Margot Clarke,Gloria Kirwan	Federation of Services for unmarried parents and their children	Οικογένεια
17.Changing Roles of Men and Women	1967	Dahlstrom Edmud	Gerald Duckworth and co ltd	Οικογένεια
18. Η Οφηλία επιβιώνει- Οι μητέρες μοιράζονται τις εμπειρίες τους από τα δύσκολα χρόνια της εφηβείας	2001	Dellasega C.	Λιβάνης	Παιδί
19. Οδηγός Συμβουλευτικής για γυναίκες θύματα της διεθνούς Σωματεμπορίας	2007	Παπαγιαννοπούλου Μ.Χ. Μαρκούσης Η.	Κέντρο Γυναικείων Μελετών & Ερευνών ΔΙΟΤΙΜΑ	Θύματα Trafficking

Το Έργο: «Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο πολιτικής» υλοποιείται από το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας και εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: «Διοικητική Μεταρρύθμιση» στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.)
 Χαρ. Τρικούπη 51 & Βαλτετσίου, 106 81 Αθήνα
 Τηλ.: 210 3898000, fax: 210 3898079
 E-mail: kethi@kethi.gr, kethi@gynaikes-politiki.gr
www.kethi.gr, www.gynaikes-politiki.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2^η Συνάντηση Θεματικής Ομάδας Εργασίας του Δικτύου «Ελένη Σκούρα»
 για την «Ενίσχυση της Συμμετοχής των Γυναικών που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες» στις
 πολιτικές διαδικασίες και τα κέντρα λήψης αποφάσεων

Τετάρτη 19 Ιουνίου 2013